

SCIENCE
NOT
SILENCE

ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΠΡΟΣ
ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2020

Η έκθεση αυτή παρουσιάζει τα σχέδια των εθνικών κλιματικών νόμων στο Ηνωμένο Βασίλειο και οκτώ κράτη μέλη της ΕΕ: Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ολλανδία, Ισπανία και Σουηδία. Απευθύνεται στους φορείς χάραξης πολιτικής και τους ενδιαφερόμενους φορείς στην ΕΕ και εκτός αυτής, οι οποίοι εξετάζουν τις επιπτώσεις μιας οικονομίας μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών και προσπαθούν να κατανοήσουν και να προετοιμαστούν για το τιτάνιο έργο της αναδόμησης της οικονομίας ώστε να γίνει κλιματικά ουδέτερη. Οι πληροφορίες μπορούν επίσης να τροφοδοτήσουν τον διάλογο γύρω από τον ευρωπαϊκό κλιματικό νόμο, αναδεικνύοντας τα κενά στην ευρωπαϊκή νομοθεσία που θα μπορούσαν να καλυφθούν.

Η αρχική έκθεση, καθώς και η ηλεκτρονική έκδοση αυτής της περίληψης είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: www.europeanclimate.org/net-zero-2050

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Είμαστε ευγνώμονες στα παρακάτω άτομα για την κατάρτιση και τις γνώσεις τους (αναφέρονται με αλφαβητική σειρά): Ana Barreira (IIDMA), Lara Lazaro (Real Instituto Elcano), Nils Meyer-Ohlendorff (Ecologic Institute), Andreas Rüdinger (IDDR), Stephan Sina (Ecologic Institute) και Diarmuid Torney (Dublin City University). Ευχαριστούμε επίσης θερμά τους πολλούς συνεργάτες και συνεργάτιδες του Ecologic Institute και του European Climate Foundation (ECF) που παρείχαν συμβολή και υποστήριξη καθ' όλη τη διαδικασία. Ειδική μνεία στη Sharon Turner (επισκέπτρια καθηγήτρια στο University College London και το Sussex University) για την έμπνευση να εξερευνήσει τα πλαίσια κλιματικής διακυβέρνησης ως θέμα έρευνας.

Οι απόψεις που εκφράζονται σε αυτό το κείμενο αποδίδονται μόνο στους συγγραφείς και όχι στους οργανισμούς που έχουν υποστηρίξει ή συμβάλει στην ανάπτυξή του.

Αυτή η έκθεση χρηματοδοτείται από το European Climate Foundation, το οποίο χρηματοδοτείται αποκλειστικά από κοινωφελή ιδρύματα. Το ECF δεν έχει οικονομικούς δεσμούς με πολιτικούς φορείς της ΕΕ ή με ιδιωτικούς φορείς.

Ομάδα ανάλυσης (Ecologic Institute):

 Matthias Duwe (matthias.duwe@ecologic.eu)
[@Matthias_Duwe](https://twitter.com/Matthias_Duwe) / [@EcologicBerlin](https://twitter.com/EcologicBerlin)

& Nick Evans

με τη συμβολή της Selma Clara Kreibich και υποστήριξη από την Clara Oldenburg.

Συντονισμός έργου (European Climate Foundation):

Erica Hope (Erica.hope@europeanclimate.org)

David Lopez Morales (david.lopezmorales@europeanclimate.org)

Σχεδιασμός έκθεσης:

www.noble.studio

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Η συγκεκριμένη έκθεση ανατέθηκε από το European Climate Foundation (ECF). Αποτελεί μέρος της σειράς Net Zero 2050, μιας πρωτοβουλίας του ECF που πραγματοποιείται με τη συμβολή ομάδας εμπειρογνομόνων και οργανώσεων.

Η σειρά εκθέσεων Net Zero 2050 έχει ως στόχο την οικοδόμηση οράματος και βάσης τεκμηρίωσης για τη μετάβαση σε κοινωνίες μηδενικών εκπομπών στην Ευρώπη και αλλού, το αργότερο έως τα μέσα του αιώνα. Η συμφωνία του Παρισιού μας δεσμεύει να προβούμε σε αυτή τη μετάβαση και ο μακροπρόθεσμος στρατηγικός σχεδιασμός δείχνει ότι πρέπει να ληφθούν άμεσα πολλές από τις αποφάσεις και τις

ενέργειες που απαιτούνται για να ακολουθήσουμε τη σωστή πορεία. Ενώ οι περισσότερες εκθέσεις εξετάζουν λεπτομερώς τις ενέργειες και τις αλλαγές που απαιτούνται σε διάφορους τομείς, το γενικό πλαίσιο διακυβέρνησης είναι επίσης βασικό προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αυτή η πορεία ακολουθείται σωστά.

Με αναφορά της πηγής, επιτρέπεται η αναπαραγωγή όλης ή μέρους της έκθεσης, για μη εμπορικούς σκοπούς.

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με: david.lopezmorales@europeanclimate.org

ΟΙ ΝΟΜΟΙ-ΠΛΑΙΣΙΟ ΒΟΗΘΟΥΝ ΤΙΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Οι κυβερνήσεις χρειάζονται νέα εργαλεία για να διαχειριστούν τον μετασχηματισμό χαμηλού άνθρακα και στρέφονται σε πλαίσια διακυβέρνησης που κατοχυρώνονται σε εθνικούς κλιματικούς νόμους ως λύση. Αυτοί οι νόμοι βοηθούν τις κυβερνήσεις να οργανώνουν τις δικές τους δράσεις, στέλνοντας παράλληλα ένα σαφές μήνυμα σε όλους τους τομείς της οικονομίας: *σβαρολογούμε όσον αφορά τους μακροπρόθεσμους στόχους μας για το κλίμα*. Σχεδόν τα μισά από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ είτε έχουν ήδη θεσπίσει τέτοιους νόμους - με διακομματική υποστήριξη - ή είναι σε φάση προετοιμασίας τους, ενώ ακόμα περισσότερα σκέφτονται να ακολουθήσουν. Επιπλέον, αυτήν την περίοδο είναι υπό συζήτηση ένας ευρωπαϊκός νόμος για το κλίμα. Παρόλο που οι κλιματικοί νόμοι διαφέρουν, τα πλαίσια τείνουν να χρησιμοποιούν μια σειρά από κοινά στοιχεία, όπως στόχους, σχεδιασμό, μέτρα, παρακολούθηση, συμμετοχή του κοινού και επιστημονικούς συμβουλευτικούς φορείς. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα καλών πρακτικών για την ενημέρωση των εθνικών νόμων για το κλίμα και τη συζήτηση σχετικά με έναν ευρωπαϊκό νόμο για το κλίμα.

ΕΝΑΣ ΝΟΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΗΧΗΡΟΣ ΑΠΟ ΧΙΛΙΕΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ

Ο ρυθμός και το εύρος της αλλαγής που απαιτείται για να επιτευχθεί ο μηδενισμός των εκπομπών είναι μια τεράστια πρόκληση για τις κυβερνήσεις σε όλον τον κόσμο. Πώς μπορούν οι χώρες να διαχειριστούν την επίτευξη ενός τόσο φιλόδοξου στόχου - ενός στόχου που εκτείνεται πολύ πιο πέρα από τους κανονικούς εκλογικούς κύκλους, ενώ απαιτεί άμεσα τολμηρή δράση για να μπει στο σωστό δρόμο; Δεν υπάρχει σχέδιο για αυτή τη μετάβαση, γι' αυτό και οποιαδήποτε αποφασιστική προσέγγιση πρέπει να είναι τόσο προληπτική, όσο και διερευνητική. Οι κυβερνήσεις χρειάζονται ένα γενικό πλαίσιο που θα ευθυγραμμίζει τις κυβερνητικές δομές και δράσεις με μακροπρόθεσμους στόχους και θα διευκολύνει τη συμμετοχή μιας σειράς παραγόντων. Η κατοχύρωση αυτού του πλαισίου σε έναν ειδικό νόμο, όχι μόνο αντικατοπτρίζει την αποφασιστικότητα μιας κυβέρνησης να επιτύχει τους κλιματικούς της στόχους, αλλά μπορεί επίσης να διευκολύνει τον σχεδιασμό, να βελτιώσει την ασφάλεια των επενδύσεων, να ενισχύσει την κοινωνική αποδοχή και να προσφέρει μεγαλύτερη διαφάνεια.

ΟΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΛΛΑ ΜΠΟΡΟΥΝ ΚΑΙ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΟΥΝ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ

Η υιοθέτηση και η αποτελεσματική εφαρμογή τέτοιων νόμων απαιτούν ευρεία πολιτική υποστήριξη και κοινωνική αποδοχή, ώστε να είναι ανθεκτικοί σε κυβερνητικές αλλαγές ή σε άλλους κραδασμούς. Στις περισσότερες από τις χώρες που αναλύθηκαν, η διακομματική υποστήριξη έχει εξασφαλιστεί μέσω διαφόρων διαδικασιών. Στην πραγματικότητα, αρκετοί νόμοι βρίσκονται ήδη υπό αναθεώρηση προκειμένου να αντικατοπτρίζουν την αυξημένη φιλοδοξία (π.χ. Ηνωμένο Βασίλειο, Δανία, Γαλλία και Ιρλανδία). Δεν αποξηλώνονται, αλλά αντίθετα διευρύνονται και ενισχύονται.

Ταυτόχρονα, οι κλιματικοί νόμοι-πλαίσιο μπορούν κατ' αρχήν να αυξήσουν τις πιθανότητες κοινωνικής συμμετοχής και στήριξης των τομεακών μέτρων που απαιτούνται για την επίτευξη της μετάβασης, εφόσον καθορίζουν ολοκληρωμένες και συνεκτικές διαδικασίες συμμετοχής του κοινού και διαβούλευσης που πρέπει να τηρούνται.

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ ΕΙΝΑΙ Η ΒΕΛΤΙΣΤΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η υιοθέτηση της Συμφωνίας του Παρισιού επανεστίασε την προσοχή στην ανάγκη για μακροπρόθεσμες διαρθρωτικές αλλαγές, ωθώντας έναν ολοένα και μεγαλύτερο αριθμό κρατών μελών της ΕΕ στη θέσπιση πλαισίων διακυβέρνησης με μακροπρόθεσμη προοπτική. Ούτε η Συμφωνία του Παρισιού ούτε η ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ προσφέρουν επαρκώς την απαιτούμενη λειτουργικότητα. Αντιθέτως, η εκπλήρωση των υποχρεώσεων της ΕΕ και του ΟΗΕ καθιστά επιτακτική την ανάγκη για ολοκληρωμένα εθνικά συστήματα. Αρκετοί από τους ισχύοντες νόμους έχουν ήδη αναθεωρηθεί, προκειμένου να ενισχυθούν (Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο) ή βρίσκονται σε διαδικασία αναθεώρησης (Δανία, Ιρλανδία), κατά τη στιγμή συγγραφής αυτής της έκθεσης. Το Σχήμα 1 παρουσιάζει έναν χάρτη του τοπίου των κλιματικών νόμων στην Ευρώπη, μέχρι τον Ιανουάριο του 2020.

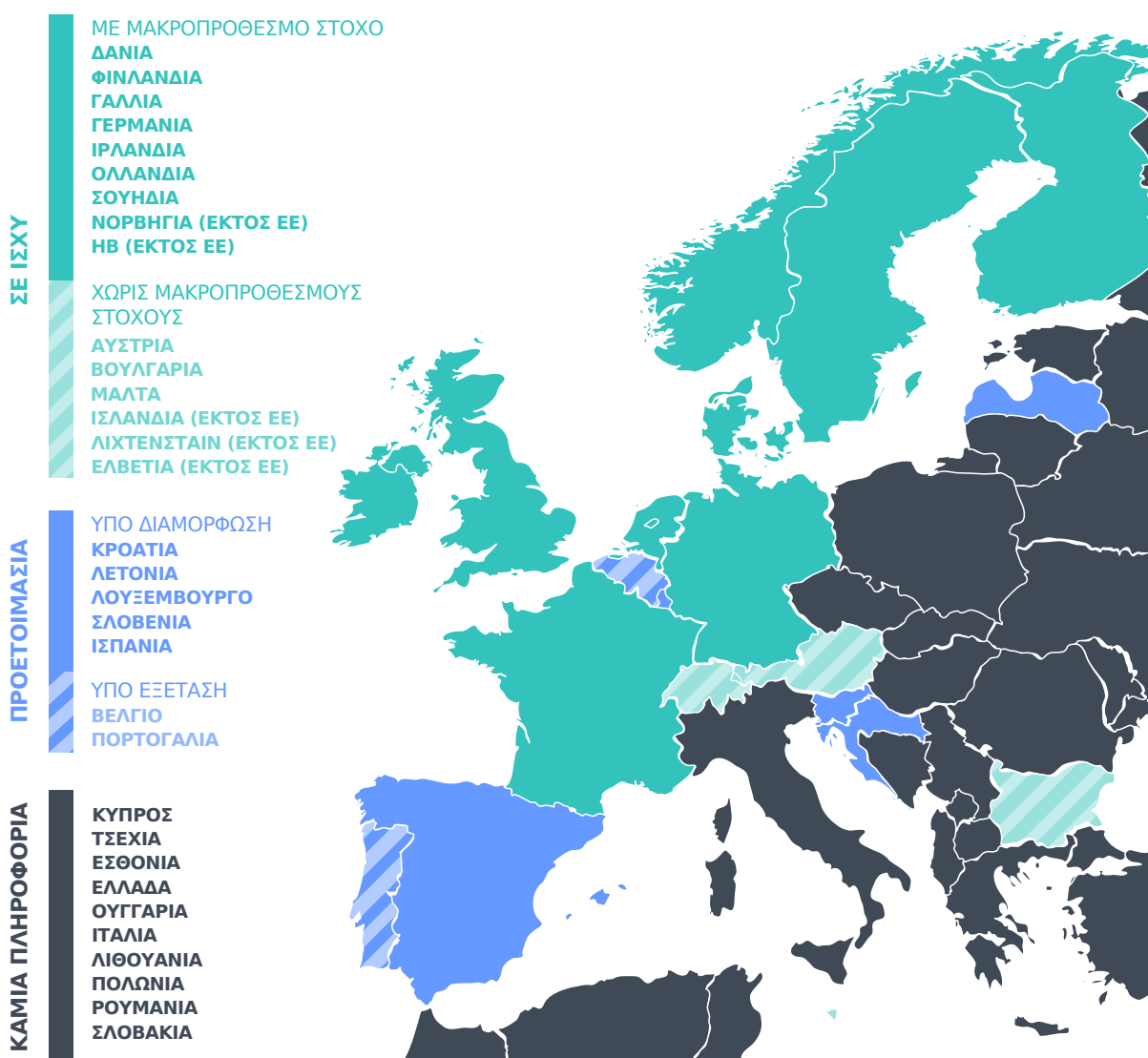
ΚΟΙΝΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ: ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Οι ισχύοντες νόμοι για το κλίμα στην Ευρώπη ακολουθούν σε μεγάλο βαθμό ένα σύνολο κοινών στοιχείων που στοχεύουν στην απάντηση βασικών ερωτημάτων: **ΤΙ** είναι αυτό που πρέπει να επιτευχθεί (στόχοι); **ΠΩΣ** θα γίνει αυτό (σχεδιασμός και συγκεκριμένα μέτρα προς εφαρμογή); **ΠΟΣΟ ΚΑΛΑ** προχωράμε (παρακολούθηση προόδου); **ΠΟΙΟΣ** θα κάνει τι (θεσμικές ρυθμίσεις); **ΠΟΙΟΙ** θα συμμετάσχουν (επιστημονικές συμβολές και συμμετοχή του κοινού) στη διαδικασία; Το συνολικό πλαίσιο που δημιουργούν μαζί απεικονίζεται στο Σχήμα 2, το οποίο επισημαίνει τον κύκλο τροφοδότησης πολιτικής που μπορεί να δημιουργηθεί

χρησιμοποιώντας δεδομένα παρακολούθησης και άλλες αναλύσεις για την επισκόπηση των υφιστάμενων σχεδίων και πολιτικών, προκειμένου να υπάρξει βελτίωση της επίτευξης των στόχων με την πάροδο του χρόνου.

Εκτός από αυτά τα στοιχεία, οι συγγραφείς αξιολόγησαν τον βαθμό στον οποίο οι νόμοι εφαρμόζουν τη μακροπρόθεσμη διάσταση και τις διαρθρωτικές αλλαγές που συνεπάγονται.

ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Σχήμα 1: Γεωγραφική επισκόπηση της κατάστασης των κλιματικών νόμων – πλαίσιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Πηγή: Έρευνα του Ecologic Institute, στη βάση ενός εύρους διαθέσιμων πηγών (συμπεριλαμβανομένων βάσεων δεδομένων νομοθεσίας, νομικών κειμένων, εκθέσεων και προσωπικών επαφών)

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΥΠΑΡΧΟΝΤΕΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ

Από την ανάλυση των κλιματικών νόμων εννέα χωρών προκύπτει η παρακάτω μεγάλη εικόνα.

Στόχοι: Η συντριπτική πλειονότητα θεσπίζει απευθείας στους νόμους σαφείς ποσοτικούς μακροπρόθεσμους στόχους. Οι περισσότερες χώρες περιλαμβάνουν στόχους μηδενικών εκπομπών σε κάποια μορφή ή στόχων μείωσης εκπομπών που τις πλησιάζουν. Οι περισσότεροι νόμοι ορίζουν ενδιάμεσους στόχους και ορισμένοι θέτουν ακόμη και διαδοχικούς προϋπολογισμούς άνθρακα ώστε να χαράξουν μια σαφή πορεία προς τον μακροπρόθεσμο στόχο.

Σχεδιασμός & μέτρα: Ο κλιματικός σχεδιασμός είναι υποχρεωτικός όπως ορίζει η ευρωπαϊκή νομοθεσία, αλλά μόνο ορισμένοι νόμοι τον συμπεριλαμβάνουν ρητά μέχρι στιγμής. Ωστόσο, όλοι οι νόμοι εντοπίζουν νέες πολιτικές ανά τακτά χρονικά διαστήματα, με εστίαση στη μακροπρόθεσμη προοπτική.

Αυτή η σύνδεση μεταξύ του μακροπρόθεσμου προγραμματισμού και των βραχυπρόθεσμων πολιτικών μπορεί να βελτιωθεί μέσω της ενσωμάτωσης των απαιτήσεων σε άλλους τομείς πολιτικής, όπως η χρηματοδότηση, την οποία ορισμένες χώρες δημιουργούν ως υποχρέωση.

Παρακολούθηση προόδου: Όλοι οι νόμοι περιλαμβάνουν τακτικές ετήσιες αναφορές και ελέγχους προόδου, ακόμη και αν τους οργανώνουν διαφορετικά. Είναι σημαντικό ότι οι περισσότεροι νόμοι περιλαμβάνουν ρήτρες για επιπλέον δράση εάν εντοπιστούν κενά, κλείνοντας έτσι τον κύκλο άντλησης πολιτικών διδαγμάτων.

Θεσμικές ρυθμίσεις: Οι περισσότεροι νόμοι αναθέτουν αρμοδιότητες, αλλά λίγοι παρέχουν λεπτομερείς ρυθμίσεις ή δημιουργούν έναν ειδικό μηχανισμό για να υποχρεώσουν τα αρμόδια υπουργεία να συνεισφέρουν με κατάλληλες πολιτικές, ώστε να ξεκινήσουν την πορεία προς τις μηδενικές

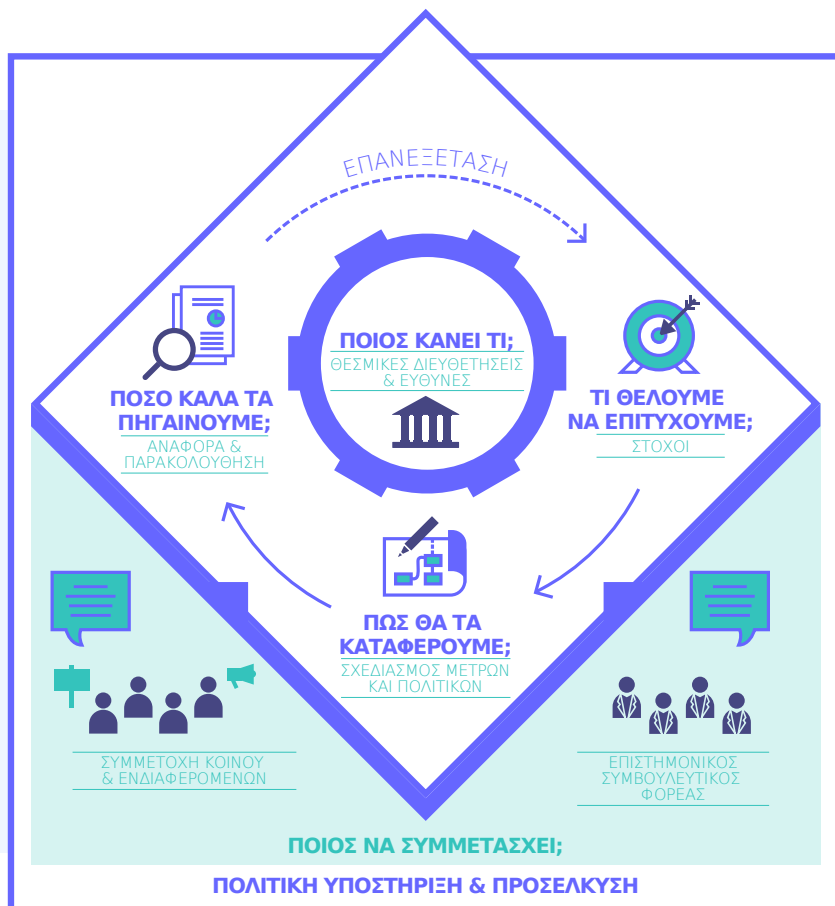
εκπομπές στα πεδία αρμοδιοτήτων τους. Αυτό δημιουργεί τον πιθανό κίνδυνο ορισμένα υπουργεία να μη συνεισφέρουν επαρκώς, υπονομεύοντας έτσι την επίτευξη του στόχου. Η έλλειψη συντονισμού θα μπορούσε επίσης να αμελήσει προσεγγίσεις που απαιτούν συντονισμό μεταξύ τομέων. Τα εθνικά κοινοβούλια εμπλέκονται ενεργά στα περισσότερα εθνικά συστήματα, δημιουργώντας ευκαιρίες για συζήτηση και ενισχύοντας τη διαφάνεια.

Επιστημονική γνωμοδότηση: Όλοι οι νόμοι προβλέπουν ένα ανεξάρτητο επιστημονικό συμβουλευτικό όργανο - σχεδόν όλα έχουν συγκροτηθεί με πρωταρχικό σκοπό τη γνωμοδοτική συμβολή στο κυβερνητικό έργο σχετικά με πολιτικές ή την υποστήριξη της παρακολούθησης της προόδου εφαρμογής. Τα όργανα αυτά χρειάζονται ειδικούς πόρους για να λειτουργούν αποτελεσματικά, ενισχύοντας τη διαφάνεια της κυβερνητικής δράσης.

Συμμετοχή του κοινού: Οι περισσότεροι νόμοι αναφέρονται στη δημόσια διαβούλευση με κάποια μορφή, αλλά δυστυχώς αυτή δεν αποτελεί ειδική εστίαση για τους περισσότερους. Ωστόσο, σε ορισμένες χώρες υπάρχουν φόρουμ ενδιαφερομένων σχετικά με την πολιτική για το κλίμα, ενώ άλλες πειραματίζονται με νέους τρόπους ώστε να προσελκύσουν τους πολίτες.

Μακρόπνοη προοπτική: Αρκετοί νόμοι έχουν θέσει ως σαφή προτεραιότητα τη διαρθρωτική αλλαγή που συνεπάγεται η μακροπρόθεσμη προοπτική. Την επικοινωνούν δε είτε στον τίτλο τους, μέσω μεμονωμένων «χαρακτηριστικών γνωρισμάτων πολιτικών» είτε μέσω ρητών διατάξεων που δηλώνουν ότι όλες οι πολιτικές πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τους μακροπρόθεσμους στόχους. Ωστόσο, αυτή η διάσταση χρειάζεται περαιτέρω ενίσχυση σε πολλούς νόμους, με βάση τα παραδείγματα καλών πρακτικών σε άλλες χώρες.

Μια λεπτομερής επισκόπηση παραδειγμάτων καλών πρακτικών για κάθε στοιχείο παρατίθεται σε πίνακα στο τέλος αυτής της σύνοψης.

ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΝΟΜΟ

ΣΧΗΜΑ 2: Βασικά στοιχεία των νόμων πλαίσιο για το κλίμα και οι κύριες διαδράσεις τους

Πηγή: οπτικοποίηση από το Οικολογικό Ινστιτούτο

ΚΑΛΥΨΗ ΚΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΝΟΜΟ

Μια από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ursula von der Leyen μέσω της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας είναι η διαμόρφωση πρότασης για έναν Ευρωπαϊκό Κλιματικό Νόμο. Πώς συνεισφέρουν οι εθνικοί κλιματικοί νόμοι στην υπόσχεση αυτή; Πώς μπορεί αυτός ο νόμος να διευκολύνει την κλιματική διακυβέρνηση σε εθνικό επίπεδο;

Η υφιστάμενη ευρωπαϊκή νομοθεσία παρέχει κάποια υποστήριξη στα κράτη μέλη μέσω ελάχιστων κοινών προτύπων, για παράδειγμα για τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση. Υπάρχουν ωστόσο αρκετά κενά στη συνολική ευρωπαϊκή διακυβέρνηση για το κλίμα που μειώνουν την ικανότητα της ίδιας της ΕΕ να διαχειρίζεται αποτελεσματικά την επίτευξη των στόχων της. Μια ανάλυση της ισχύουσας νομοθεσίας εντοπίζει αρκετά σημεία βελτίωσης στην ευρωπαϊκή κλιματική διακυβέρνηση που θα μπορούσαν να επιτευχθούν μέσω ενός ευρωπαϊκού κλιματικού νόμου, βασισμένες σε μεγάλο βαθμό στα παραδείγματα των κρατών μελών. Αυτά περιλαμβάνουν:

- Νομοθετική κατοχύρωση του **μακροπρόθεσμου στόχου για κλιματική ουδετερότητα** έως το 2050, ο οποίος εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2019.
- Αποκλειστικό μηχανισμό για **αναθεώρηση και καθορισμό μελλοντικών ενδιάμεσων στόχων**, σύμφωνα με τον κύκλο της Συμφωνίας του Παρισιού για εθνικά καθορισμένες συνεισφορές.
- Ολοκληρωμένη προσέγγιση για τον **προϋπολογισμό άνθρακα** που παρέχει διαφάνεια σχετικά με το υπόλοιπο μερίδιο της ΕΕ στον παγκόσμιο προϋπολογισμό, ώστε να παραμείνει σε επίπεδο υπερθέρμανσης κατώτερο του 1,5 βαθμού.
- **Τακτικές επικαιροποιήσεις της μακροπρόθεσμης στρατηγικής της ΕΕ**, που προς το παρόν είναι υποχρεωτικές μόνο για τα κράτη μέλη.
- **Τακτικές ενημερώσεις για την ανάπτυξη πολιτικών**, επισκόπηση ανάλογη με αυτήν των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) που πρέπει να εκπονήσουν όλα τα κράτη μέλη.
- Διατάξεις για την **ενσωμάτωση των στόχων κλιματικής πολιτικής** ως σημείων αναφοράς για άλλους τομείς πολιτικής, συμπεριλαμβανομένου του προϋπολογισμού της ΕΕ και των συναφών δαπανών.
- **Βελτιωμένες θεσμικές ρυθμίσεις** σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί ότι η υλοποίηση της στρατηγικής με στόχο την κλιματική ουδετερότητα πραγματοποιείται με συντονισμένο και διαφανή τρόπο.
- **Συγκρότηση ανεξάρτητου γνωμοδοτικού οργάνου** για την υποστήριξη όλων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (η οποία διαδραματίζει συχνά αυτόν τον ρόλο), για παροχή σχετικών αναλύσεων και έκδοση συστάσεων.
- **Ειδικό φόρουμ κοινωνικού διαλόγου για την κλιματική πολιτική**, ώστε να προσφέρονται συνεχείς ευκαιρίες για συμβολή, και ρόλος για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις διαδικασίες που διέπουν την παρακολούθηση της προόδου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει μια πιο λεπτομερή επισκόπηση των επιλογών σχεδιασμού των ισχυόντων εθνικών νόμων, καθώς και των παραδειγμάτων καλών πρακτικών που καταγράφηκαν. Η πλήρης έκθεση περιέχει λεπτομερείς περιγραφές των διαφόρων τρόπων με τους οποίους οι χώρες έχουν εφαρμόσει κάθε στοιχείο.

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΙΡΑ “NET-ZERO 2050” ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ:

“Net Zero By 2050: From Whether To How” (September 2018)

“Funding Innovation to deliver EU Competitive Climate Leadership”
(November 2018)

“Net-Zero Agriculture in 2050: How To Get There” (February 2019)

“Towards Fossil-Free Energy in 2050” (March 2019)

“Industrial Transformation 2050 – Pathways to Net Zero Emissions
from EU Heavy Industry” and Industrial Transformation 2050 –
Towards an Industrial Strategy for a Climate Neutral Europe” (April
2019)

“Planning for Net Zero: assessing the draft National Energy and
Climate Plans” (May 2019).

<https://europeanclimate.org/net-zero-2050/>
2050@europeanclimate.org

